

- 1 Prin cererea formulată la 23 noiembrie 2009, reclamantul AC a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Primăria B și AR, constatarea nulității absolute cu privire la contractul de vânzare nr. xx/112/2009, încheiat între cei doi pârâți.**
S-a arătat în motivarea cererii că încheierea contractului a avut loc după ce reclamantul a formulat notificare în procedura Legii nr. 10/2001, fără a fi soluționată, fiind nesocotită astfel interdicția legală instituită pentru situația unor astfel de imobile.
Pârâtul s-a apărut, susținând că avea dreptul să cumpere imobilul în litigiu deoarece anterior a deținut calitatea de chiriaș în acest spațiu și că a fost de bună-credință la încheierea actului, ceea ce îl salvează de la nulitate. Pe aspectul bune-credințe invocate, pârâtul a depus înscrisuri din care a rezultat că, deși notificarea reclamanților a privit întreg imobilul situat la adresa din str. P, nr. 25, unde se află și corpul C cumpărat de către pârât, acest corp nu a fost menționat în mod expres în solicitarea de restituire.
Au fost dovedite, cu probe administrate, și celelalte susțineri de fapt ale părților.
Prin hotărârea pronunțată, instanța:
- A. a admis acțiunea și a constatat nulitatea contractului de vânzare, pentru nesocotirea interdicției reglementate de art. 21 alin. 5 din Legea nr. 10/2001
 - B. a respins acțiunea, întrucât buna-credință salvează actul de la nulitate, conform art. 45 alin. 2 din Legea nr. 10/2001
 - C. a respins acțiunea pentru lipsa calității procesuale active, reclamantul nefiind parte în contractul a cărui nulitate se cere a se constata.

Răspuns: A

- 2 Prin cererea înregistrată pe rolul instanței la 25 februarie 2014, reclamantul AI a chemat în judecată pe pârâtul NC, solicitând obligarea acestuia la plata sumei de 550.000 lei, reprezentând contravaloarea unei statuete din bronz, pe care i-a vândut-o la data de 1 martie 2013.**
A arătat reclamantul că, deși i-a pus pârâtului bunul la dispoziție, ambalat în mod corespunzător, pentru a nu fi deteriorat cu ocazia transportului, acesta refuză să-l preia.
Pârâtul s-a opus admiterii acțiunii, precizând că, deși sunt reale susținerile reclamantului, nu a plătit încă prețul și consideră că nu trebuie să îndeplinească această obligație deoarece, la rândul lui, reclamantul nu s-a prezentat la notar pentru autentificarea vânzării, așa cum au stabilit părțile prin înțelegerea lor. Probele administrate în cauză au dovedit situația de fapt.
Prin hotărârea pronunțată, instanța:
- A. a admis acțiunea și a obligat pârâtul la plata sumei pretinse, convenția părților producând efecte și în lipsa formei autentice
 - B. a respins acțiunea întrucât contractul încheiat nu valorează vânzare, câtă vreme nu respectă cerința formei autentice convenite de părți
 - C. a admis acțiunea și a obligat pârâtul la plata prețului întrucât hotărârea pronunțată ține loc și de act autentic pentru convenția părților.

Răspuns: A

- 3 Pronunțându-se asupra constituționalității dispozițiilor art. 24 alin.1 ind.2 și alin.1 ind.4 din Legea nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și forestiere, cu privire la dreptul foștilor proprietari de a opta pentru atribuirea unei suprafețe echivalente din fondul forestier proprietate de stat, Curtea Constituțională a statuat că:**
- A. dispozițiile criticate sunt neconstituționale întrucât instituie sarcini asupra dreptului de proprietate, ceea ce contravine art. 44 alin.1 din Constituție
 - B. dispozițiile criticate sunt constituționale, fiind în acord cu prevederile art. 44 alin. 2 din Constituție, care garantează și ocrotesc în mod egal proprietatea, indiferent de titular
 - C. dispozițiile criticate sunt neconstituționale, aducând atingere dreptului de proprietate publică și prevederilor art. 136 alin.2 din Constituție.

Răspuns: C

4 În legătură cu invocarea excepției de neexecutare a unui contract, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că:

- A. este lipsit de relevanță dacă obligațiile părților sunt reciproce și interdependente, important fiind să se tindă la paralizarea demersului reclamantului
- B. excepția de neexecutare poate fi invocată și în legătură cu alte obligații asumate de părți decât cele care fac obiectul contractului a cărui neexecutare se pretinde
- C. invocarea excepției presupune ca obligațiile să izvorască din unul și același contract.

Răspuns: C

5 Referitor la momentul în care s-a născut dreptul la acțiune pentru restituirea prețului de piață, în temeiul art. 50 ind. 1 din Legea nr. 10/2001, în situația în care contractul de vânzare-cumpărare încheiat în temeiul Legii nr. 112/1995 a fost lipsit de efecte anterior intrării în vigoare a Legii nr. 1/2009, în jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut următoarele:

- A. termenul de prescripție a început să curgă de la data intrării în vigoare a Legii nr. 1/2009, deoarece prevederile art. 50 ind. 1, introduse în Legea nr. 10/2001 prin Legea nr. 1/2009, reglementează un drept subiectiv cu un conținut nou, inexistent anterior și, ca atare, nesusceptibil de sancțiunea prescripției înainte de a avea existență juridică
- B. data intrării în vigoare a Legii nr. 1/2009 nu prezintă relevanță în rezolvarea problemei prescripției, deoarece acest nou act normativ a reglementat doar aspecte vizând modalitățile și persoana obligată la plata despăgubirilor
- C. momentul de început al termenului de prescripție pentru restituirea prețului de piață, solicitat în temeiul art. 50 ind. 1 din Legea nr. 10/2001, este, în toate situațiile, acela în care a rămas definitiv hotărârea judecătorească prin care a fost lipsit de efecte contractul de vânzare-cumpărare.

Răspuns: A

6 Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la data de 16 ianuarie 2014, reclamanta a solicitat obligarea pârâtului la plata unei despăgubiri sub forma prestațiilor bănești periodice, invocând faptul că pârâtul a fost vinovat de producerea accidentului din data de 12 iunie 2013, în urma căruia a decedat concubinul reclamantei, că starea de concubinaj dura de peste 6 ani, iar în acest interval de timp, reclamanta, aflată în incapacitate de muncă, nu a avut niciun venit, fiind întreținută de concubinul său.

Prin probele administrate în cauză, reclamanta a dovedit susținerile din acțiune.

Instanța:

- A. a respins acțiunea, cu motivarea că răspunderea civilă a pârâtului nu poate fi antrenată, deoarece victima nu avea obligația legală de întreținere față de reclamantă
- B. a respins acțiunea, cu motivarea că starea de concubinaj, fiind contrară normelor de conviețuire socială, nu poate constitui izvor al dreptului la despăgubire invocat de reclamantă
- C. a admis acțiunea și a obligat pârâtul la plata despăgubirii stabilite conform criteriilor legale, apreciind că are dreptul la repararea prejudiciului și persoana față de care victima, fără a fi obligată de lege, presta întreținere în mod curent.

Răspuns: C

7 Fiind investită cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. 3 ind. 1 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, Curtea Constituțională a stabilit că:

- A. textul de lege criticat este contrar prevederilor art. 136 alin. 4 din Constituție, deoarece legiuitorul nu putea să dispună asupra unui teren cu destinație forestieră, în favoarea unei structuri de cult religios, decât prin darea lui în folosință gratuită, iar nu prin dobândirea în proprietate
- B. semnificația noțiunii juridice de „înzestrare”, potrivit Legii nr. 61/1937 pentru înzestrarea unor mănăstiri ortodoxe din țară cu întinderi de păduri și alte terenuri, este aceea de dare în folosință, situație în care nu se justifică posibilitatea conferită de textul de lege criticat, de a se recunoaște dreptul la dobândirea proprietății asupra terenurilor respective
- C. excepția este nefondată, deoarece, în concepția legiuitorului, noțiunea juridică de „înzestrare” echivala cu dobândirea unui drept de proprietate, ceea ce, în consecință, îndreptățește structurile de cult să solicite reconstituirea acestuia.

Răspuns: C

- 8 Într-o cauză având ca obiect soluționarea unei notificări întemeiate pe Legea nr.10/2001, a rezultat din probațiune că notificarea a fost formulată de reclamanta MA, care a solicitat restituirea proprietății ce a aparținut mamei sale către moștenitorii acesteia. Cererea de chemare în judecată a fost formulată de reclamanta notificatoare și de ceilalți comoștenitori.
- Apreciind asupra îndreptăririi la acordarea de măsuri reparatorii a reclamanților care nu au formulat notificarea, Înalta Curte de Casație și Justiție:**
- a considerat că de cota moștenitorilor care nu au formulat notificare beneficiază reclamanta MA, conform art.4 alin.4 din Legea nr. 10/2001
 - a apreciat că art.4 alin.4 din Legea nr.10/2001 reprezintă o normă de ordine publică, a cărei încălcare poate fi invocată și din oficiu
 - a reținut că reclamanta a acționat în condițiile gestiunii de afaceri, iar ratificarea ulterioară a gestiunii de către comoștenitori convertește actul juridic într-un contract de mandat.

Răspuns: C

- 9 Prin acțiunea formulată la data de 20 iulie 2014, reclamantul cumpărător C a solicitat în contradictoriu cu pârâțul vânzător V rezoluțiunea contractului de vânzare încheiat între părți la data de 15 iunie 2013 și restituirea prețului achitat pentru terenul ce a făcut obiectul contractului, în suprafață de 5000 mp.
- Reclamantul a arătat că a constatat, cu ocazia măsurărilor efectuate la momentul stabilit de părți în acest scop, 25 septembrie 2013, că terenul pe care l-a cumpărat de la pârât avea numai 4565 mp, în loc de 5000 mp, iar rezoluțiunea contractului se impune deoarece bunul dobândit este impropriu destinației pentru care l-a achiziționat, respectiv înființarea unei ferme de păsări, aspect menționat în contractul a cărui rezoluțiune se solicită.
- Pârâțul s-a apărut prin întâmpinare, invocând prescripția dreptului material la acțiune cu motivarea că acțiunea în garanție pentru vicii ascunse se prescrie în termen de 1 an de la încheierea actului. Expertiza în specialitatea agronomie administrată în cauză a relevat că suprafața de 4565 mp a terenului permite organizarea în bune condiții a unei ferme de păsări.
- Instanța:**
- a respins acțiunea ca prescrisă, constatând împlinit termenul de un an pentru formularea sa
 - a respins excepția prescripției, constatând că cererea nu este supusă unui termen de prescripție de un an; a respins acțiunea, întrucât diferența de suprafață nu face bunul impropriu utilizării pentru care a fost
 - a admis acțiunea, reținând că reclamantul este singurul îndreptățit a aprecia asupra posibilității de folosire a bunului în scopul pentru care a fost cumpărat.

Răspuns: B

- 10 Prin acțiunea înregistrată la data de 18 decembrie 2013, reclamanta AV a solicitat să se declare inopozabil actul de donație încheiat la data de 15 octombrie 2013 între pârâțul SR, în calitate de donator și pârâțul PA, în calitate de donatar, având ca obiect apartamentul proprietatea pârâțului SR. Din probele administrate a rezultat că reclamanta este titulara unei creanțe certe, lichide și exigibile, anterioară actului de donație, decurgând dintr-un contract de împrumut încheiat cu pârâțul debitor SR. Acesta a donat imobilul către PA, devenind astfel insolubil, iar PA nu a cunoscut faptul că, prin încheierea contractului de donație, donatorul își creează starea de insolabilitate.
- Soluționând cauza, instanța:**
- a respins acțiunea cu motivarea că numai prin anularea actului de donație bunul se va putea întoarce în patrimoniul pârâțului S.R., astfel încât să poată fi urmărit silit pentru îndeplinirea creanței reclamantei
 - a admis acțiunea și a constatat inopozabilitatea actului de donație față de reclamantă
 - a respins acțiunea, pe considerentul că nu s-a făcut dovada relei-credințe a pârâțului PA.

Răspuns: B

11 În cadrul unui proces început sub noul Cod de procedură civilă, prin cererea de completare a hotărârii instanței de apel, B.M. a invocat omisiunea instanței de apel de a se pronunța asupra cererii de acordare a cheltuielilor de judecată. Instanța a respins cererea de completare a hotărârii, apreciind că aceasta este nefondată față de împrejurarea că, la dezbaterile în fața instanței de apel, B.M. nu a solicitat cheltuieli de judecată, renunțând în acest mod la cererea de acordare a acestora cuprinsă în întâmpinarea depusă în apel. Chiar dacă în concluziile scrise B.M. a solicitat cheltuieli de judecată, această cerere formulată după închiderea dezbaterilor nu mai putea fi luată în considerare. Împotriva deciziei din apel, B.M. a formulat recurs.

Instanța de recurs:

- A. a respins recursul ca nefondat deoarece B.M. a renunțat la solicitarea cheltuielilor de judecată, cuprinsă în întâmpinare, prin aceea că nu a formulat o cerere de acordare a cheltuielilor de judecată cu ocazia dezbaterilor;
- B. a admis recursul și a trimis cauza spre rejudecare la instanța de apel, apreciind că renunțarea la cheltuielile de judecată solicitate prin intermediul întâmpinării nu poate fi dedusă din faptul că B.M. nu a formulat o astfel de cerere cu ocazia dezbaterilor, fiind necesară o renunțare explicită, în condițiile art.406 C.pr.civ.;
- C. a admis recursul având în vedere că renunțarea la cheltuielile de judecată solicitate prin intermediul întâmpinării nu poate fi dedusă din faptul că B.M. nu a formulat o astfel de cerere cu ocazia dezbaterilor, fiind necesară o renunțare explicită, în condițiile art.406 C.pr.civ. și a reținut cauza spre judecare, întrucât situația de fapt fiind lămurită pe deplin, instanța de recurs se poate pronunța asupra cheltuielilor de judecată.

Răspuns: B

12 Cu ocazia deliberării, completul de apel constată că ambele părți au fost nelegal citate la singurul termen de judecată din cauză, în condițiile în care ambele au lipsit. Astfel, apelantul a fost citat la domiciliul său, iar nu la cel al reprezentantului indicat în cererea de apel, iar intimatul nu a fost citat deloc.

În această situație:

- A. instanța va putea dispune repunerea cauzei pe rol deoarece ea poate hotărî asupra unei cereri numai dacă părțile au fost legal citate ori s-au prezentat;
- B. instanța nu va putea dispune repunerea cauzei pe rol deoarece art.400 C.pr.civ. permite repunerea pe rol numai dacă sunt necesare probe sau lămuriri noi, iar nu dacă procedura de citare este viciată;
- C. în cazul în care au opinii contrare, cei doi judecători sunt datori să se unească într-o singură opinie, pentru că nu se poate constitui un complet de divergență pentru a hotărî asupra chestiunii repunerii cauzei pe rol.

Răspuns: A

13 Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul judecătoriei la 12 iunie 2014, reclamanta S.F. a cerut desfacerea căsătoriei încheiate cu pârâtul S.B. din culpa acestuia din urmă. În susținerea afirmației privind vinovăția a solicitat doar audierea în calitate de martor a mamei sale, numita M. Pârâtul S.B. a formulat întâmpinare prin care a arătat că este de acord cu desfacerea căsătoriei, dar din vina reclamantei. Drept probă a culpei exclusive a lui S.F. a propus numai audierea ca martor a fratelui său F.

La termenul de încuviințare a probelor, reclamanta S.F. s-a opus audierii martorului propus de pârât, iar acesta din urmă audierii martorului propus de reclamantă, ambii pentru motivul că M. și F. nu pot fi martori deoarece sunt rude în grad prohibit de lege.

Instanța:

- A. va deceda părțile din probele propuse și le va pune în vedere să indice alte probe în susținerea afirmațiilor privind vinovăția;
- B. va lua act de situație și va stabili că cei doi martori nu pot fi audiați;
- C. va lua act de situație, dar va audia cei doi martori.

Răspuns: C

- 14 La data de 20 iunie 2014, reclamantul T.F. a depus la judecătoria o plângere împotriva încheierii de respingere a cererii de radiere din cartea funciară a unui drept real de uzufruct care a încetat să mai existe ca urmare a decesului titularului dreptului de uzufruct, formulând plângerea în contradictoriu cu Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară și învederând instanței că nu poate indica niciun alt pârât deoarece nicio altă persoană nu îi neagă susținerile privind stingerea dreptului de uzufruct care greva în trecut dreptul său de proprietate. Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară a depus întâmpinare prin care a invocat mai multe excepții:
- I.- că nu are legitimitate procesuală pasivă, deoarece conform deciziei nr.72/2007 a ICCJ, pronunțată în interesul legii, în cauzele ce au ca obiect plângerile privind cartea funciară întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 7/1996, Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară nu are calitate procesuală pasivă;
- II.- că reclamantul nu depus plângerea la oficiu, conform art.31 alin.3 din Legea nr.7/1996 republicată, și
- III.- că reclamantul nu a formulat cererea de reexaminare la care se referă art.31 alin.2 din același act normativ, deși aceasta era obligatorie, conform acestui text de lege care prevede că „persoanele interesate sau notarul public pot formula cerere de reexaminare a încheierii de admitere sau de respingere, în termen de 15 zile de la comunicare, care se soluționează în termen de 20 de zile prin încheiere de către registratorul-șef din cadrul oficiului teritorial în raza căruia este situat imobilul”. A invocat că potrivit art.31 alin.3 din Legea nr.7/1996, numai „împotriva încheierii registratorului-șef emise potrivit alin.2, cei interesați sau notarul public pot formula plângere, în termen de 15 zile de la comunicare”, care este de competența judecătoriei.
- La primul termen de judecată, în lipsa părților legal citate, constatând că petentul a solicitat judecata în lipsă și deliberând asupra excepțiilor invocate și a ordinii lor de soluționare, judecătoria va pronunța următoarea soluție:
- A. va respinge plângerea ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă, valorificând jurisprudența mai veche a instanței supreme, întrucât este obligatorie pentru instanțe;
- B. va respinge cererea ca inadmisibilă, întrucât reclamantul nu a urmat procedura prealabilă obligatorie de atacare cu cerere de reexaminare a încheierii de respingere dată de registrator, având în vedere că legea nu deschide calea plângerii la instanță decât împotriva încheierii registratorului-șef;
- C. va califica plângerea petentului ca fiind o cerere de reexaminare în sensul art.31 alin.2 din Legea nr.7/1996 și va declina competența de soluționare a acesteia în favoarea registratorului-șef al OCPI.

Răspuns: B

- 15 La data de 22 mai 2014, reclamantul A.V., domiciliat în orașul Brad, Jud. Hunedoara, a depus o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Orăștie, chemând în judecată pârâtul G.T., cu domiciliul în Orăștie, solicitând instanței obligarea pârâtului la plata sumei de 100.000 de lei cu titlu de daune materiale, rezultate dintr-un accident rutier produs din culpa pârâtului neasigurat RCA și care a avut loc în Municipiul Deva, solicitând și judecarea în lipsă. Pârâtul nu a depus întâmpinare.
- La primul termen de judecată, la care părțile legal citate au lipsit, procedând la verificarea din oficiu a propriei competențe, prima instanță a constatat că potrivit art.113 C.pr.civ., în cazul unor astfel de litigii, competența aparține instanței în a cărei circumscripție s-a săvârșit fapta ilicită sau s-a produs prejudiciul.
- Prin urmare, în considerarea acestor dispoziții legale, a declinat competența de soluționare a litigiului în favoarea Judecătoriei Deva, respectiv a instanței în a cărei rază teritorială s-a săvârșit fapta ilicită, în același loc producându-se și prejudiciul pretins încercat de către reclamant.
- Cauza s-a înregistrat la Judecătoria Deva la data de 15 octombrie 2014. Înainte de primul termen de judecată, reclamantul a depus note de ședință prin care a solicitat declinarea competenței în favoarea Judecătoriei Orăștie, apreciind că aceasta era competentă să soluționeze cererea sa și a declinat în mod greșit competența. Pârâtul a depus întâmpinare prin care a arătat că se opune declinării de competență, întrucât numai pârâtul poate invoca excepția necompetenței teritoriale relative, iar între timp, începând cu data de 1 octombrie 2014, și-a mutat domiciliul în Deva.
- Analizând excepția de necompetență teritorială invocată, Judecătoria Deva va pronunța următoarea soluție:
- A. va respinge excepția de necompetență, întrucât este vorba despre o competență teritorială alternativă, care nu este de ordine publică, caz în care excepția de necompetență poate fi invocată numai de către pârât;
- B. va respinge excepția de necompetență întrucât, potrivit legii, este una din instanțele deopotrivă competente să soluționeze cererea reclamantului, astfel că nu se poate declara necompetență;
- C. va declina competența în favoarea Judecătoriei Orăștie, întrucât aceasta a devenit singura instanță competentă, dintre cele enumerate de lege, ca urmare a alegerii făcute de reclamant în condițiile art.116 C. pr.civ.

Răspuns: C

- 16 Prin cererea înregistrată pe rolul judecătorei, la data de 5 martie 2013, reclamantii G.A. și G.R. au solicitat rectificarea suprafeței imobilului înscris în cartea funciară nr.8754, nr. top. 45/b, de la suprafața de 758 mp. la suprafața de 3.465 mp., învederând că înscrierea în cartea funciară nu mai este în concordanță cu situația juridică reală a imobilului. Analizând raportul de expertiză extrajudiciară depus de reclamantii, judecătoria a admis cererea, prin încheierea nr.45 din 31 mai 2013, și a dispus rectificarea corespunzătoare a suprafeței din cartea funciară. Soluția a rămas definitivă prin neapelare.

Ulterior, la data 24 august 2013, numitul L.T. a formulat contestație în anulare împotriva acestei încheieri, adresată aceleiași judecătorei, solicitând acesteia anularea încheierii, învederând că, în realitate, prin această încheiere a fost expropriat de terenul proprietatea sa, înscris în C.F. nr.2835 cu nr. top.654/1/2 aflat în vecinătatea terenului reclamantilor. A subliniat că s-a confruntat cu aceeași situație, terenul său având o întindere mai mare decât cea înscrisă în cartea funciară. Învederează că, în calitate de proprietar vecin trebuia citat în proces în calitate de pârât, însă judecătoria a soluționat cererea fără a dispune citarea sa, lipsindu-l prin hotărârea dată, fără niciun temei legal, de o suprafața însemnată din proprietatea sa. A invocat dispozițiile art.504 alin.1 C. pr.civ.

Analizând contestația în anulare și constatând că proprietarii tabulari ai terenului învecinat nu au fost citați în proces, judecătoria a pronunțat sentința civilă nr.654/31 octombrie 2013 prin care a admis contestația și a dispus anularea încheierii.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamantii G.A. și G.R., invocând nelegalitatea hotărârii primei instanțe, apreciind că nu se impunea sub nicio formă citarea pârâtului în proces, având în vedere obiectul cererii lor, iar pârâtul nu putea promova contestația în anulare câtă vreme nu a fost parte în proces.

Analizând apelul declarat, tribunalul:

- A. va respinge apelul și va menține soluția primei instanțe întrucât cererea de rectificare a cărții funciare cu care a fost investită inițial avea caracter contencios și nu putea fi soluționată printr-o încheiere în temeiul procedurii necontencioase;
- B. va admite apelul reclamantilor, și va schimba hotărârea atacată în sensul că va respinge contestația în anulare ca lipsită de interes întrucât contestatorul își poate valorifica dreptul de proprietate numai pe calea unei acțiuni în grănițuire și revendicare, neobținând niciun folos practic din anularea încheierii primei instanțe, care nu îi poate fi opusă câtă vreme nu a fost pronunțată în contradictoriu cu el;
- C. va admite apelul și va schimba sentința atacată în sensul respingerii contestației în anulare, întrucât a fost formulată de o persoană care nu a figurat ca parte în proces.

Răspuns: C

- 17 Curtea Constituțională a avut în vedere următoarele argumente la soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor din Codul de procedură civilă cuprinse în art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 83 alin. (3), precum și în art. 486 alin. (3) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat:

- A. legiuitorul nu poate da dreptului la apărare garantat de Constituție valențe care contravin caracterului său de garanție a dreptului la un proces echitabil;
- B. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a avut o poziție tranșantă în sensul că cerința ca reclamantul să fie reprezentat de un avocat calificat în fața Curții de Casație poate fi, prin ea însăși, contrară art.6 din Convenție;
- C. limitările aduse dreptului de a ataca prin recurs hotărârile judecătorești din perspectiva accesului liber la justiție nu au un scop legitim.

Răspuns: A

- 18 La data de 18 februarie 2013 a fost înregistrată pe rolul Judecătoriei X cererea ce chemare în judecată prin care reclamantul A.A. a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare intervenit la data de 7 mai 2010 între reclamant și pârâtul B.B. privind imobilul situat în orașul X, obligarea pârâtului B.B. la plata către reclamant a sumei de 80 000 euro la cursul de schimb de la data rămânării definitive a hotărârii, precum și obligarea pârâtului B.B. să-i predea pârâtului C.C. imobilul în cauză.

În motivarea cererii reclamantul a arătat că prin sentința nr.Y/2012 a fost anulat contractul de vânzare-cumpărare încheiat la data de 12 martie 2007 între pârâți privind imobilul menționat anterior, pentru vicierea consimțământului. Astfel, pârâtul B.B. i-a vândut un bun cu privire la care nu era proprietar, impunându-se anularea actului de vânzare cumpărare în cauză ca act subsecvent și repunerea părților în situația anterioară.Reclamantul a făcut trimitere și la clauza de la art.4 din contractul de vânzare care reglementa obligația de evicțiune.

Prin sentința Z/2013 Judecătoria X a respins cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată, reținând că reclamantul a invocat ca motiv de nulitate a contractului nerespectarea de către pârâtul B.B. a clauzei privind obligația de garanție pentru evicțiune, or, potrivit art.1341 C.civ. de la 1864 reclamantul cumpărător nu poate să solicite anularea contractului, ci doar restituirea prețului, în condițiile în care dovedește că împotriva sa s-a formulat o acțiune în justiție privind predarea imobilului. Simpla temere că va fi evins întrucât la data încheierii contractului pârâtul B.B. nu era proprietar nu este suficientă pentru promovarea unei acțiuni în răspundere pentru evicțiune. În plus, în speță, nu s-a făcut dovada plății prețului de 80.000 euro, în cuprinsul contractului prevăzându-se ca plata se va face în numerar la data semnării contractului.

Împotriva sentinței a declarat apel reclamantul, susținând că prima instanță a reținut în mod nelegal că nu s-a făcut dovada plății prețului și că nu sunt îndeplinite condițiile pentru operarea garanției pentru evicțiune, deși acțiunea a fost demarată în baza anulării actului subsecvent și repunerii părților în situația anterioară.

Apelantul a mai arătat că susținerile intimatului-pârât în sensul că nu deține imobilul și nu a făcut dovada plății prețului nu au nicio justificare atâta timp cât în art. 5 din contract se prevede că plata s-a făcut la data semnării contractului, iar din actele dosarului reiese că în anul 2011 se afla în posesia imobilului.

Cât privește garanția pentru evicțiune, apelantul-reclamant a arătat că a indicat clauza de la art.4 din contract pentru a susține afirmația că pârâtul nu este proprietar al imobilului.

Instanța de apel a pronunțat următoarea soluție:

- A. a admis apelul, a anulat hotărârea atacată și a trimis cauza spre rejudecare primei instanțe, întrucât, prin trimitere la neoperarea garanției contra evicțiunii, deși în speță s-a invocat principiul subsecvenței actului juridic dedus judecății, în raport cu primul act de vânzare-cumpărare ce a fost anulat de către instanța de judecată, prima instanță a schimbat cauza actului juridic dedus judecății, aspect ce echivalează cu necercetarea fondului dedus judecării;
- B. a admis apelul, a anulat hotărârea atacată și a judecat procesul evocând fondul, întrucât, prin trimitere la neoperarea garanției contra evicțiunii, deși în speță s-a invocat principiul resolutio jure dantis, resolvitur jus accipientis, prima instanță a schimbat cauza actului juridic dedus judecății, aspect ce echivalează cu necercetarea fondului dedus judecării;
- C. a respins apelul ca nefondat întrucât invocarea clauzei de la art.4 din contractul de vânzare-cumpărare de către reclamant în finalul acțiunii a fost făcută în sensul fundamentării acțiunii pe nerespectarea dispoziției de garanție contra evicțiunii.

Răspuns: B

- 19 Reclamantul AA a formulat o acțiune în anularea unui certificat de moștenitor emis pe numele pârâților AN și BC, iar la judecata în fond a cauzei, instanța a acordat 23 de termene, în principal pentru lipsa dosarului notarial.

În calea de atac, sentința pronunțată de instanța de fond a fost casată cu trimitere spre rejudecare, iar cu ocazia rejudecării, s-au acordat 18 termene de judecată. Judecata căii de atac exercitată împotriva celei de a doua hotărâri a durat 2 ani, iar durata totală a procedurilor derulate a fost de 6 ani și 4 luni.

După finalizarea procesului, reclamantul AA a formulat împotriva statului o acțiune în despăgubiri pentru durata nerezonabilă a procedurii în fața instanței naționale.

Ulterior, reclamantul a sesizat CEDO cu o plângere întemeiată pe articolul 13 din Convenție.

CEDO va constata că nu a fost încălcat articolul 13 din Convenție în situația în care:

- A. instanța internă a respins acțiunea ca inadmisibilă, motivând că urmează a fi adoptată o lege specială privitoare la dreptul la despăgubire, pentru situația în care se invocă durata nerezonabilă a procedurii;
- B. instanța internă a respins acțiunea ca inadmisibilă, întrucât reclamantul nu a formulat anterior o cerere privind accelerarea procedurii, astfel încât nu are deschisă calea acțiunii în despăgubiri;
- C. acțiunea a fost admisă, cu respectarea garanțiilor prevăzute de articolul 6 (referitoare la accesul la justiție și durata rezonabilă a acestui tip de procedură), iar reclamantului i-a fost acordată o reparație comparabilă cu cele acordate de CEDO în cauze similare, care i-a fost plătită efectiv în termen de 1 lună de la pronunțarea hotărârii instanței interne.

Răspuns: C

20 La sfârșitul anului 2013 domnul AB, cetățean român domiciliat în România, a cumpărat un autoturism de ocazie din Bulgaria. Dorind să înmatriculeze acest vehicul în România a fost obligat să achite timbrul de mediu, potrivit legislației naționale în vigoare.

La începutul anului 2014, domnul AB a sesizat instanța română competentă cu o cerere privind restituirea timbrului de mediu. El a invocat că legislația națională aplicată este incompatibilă cu prevederile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

Instanța, constatând că este necesară pronunțarea unei hotărâri preliminare se adresează CJUE cu o cerere:

- A. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 30 TFUE;
- B. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 36 TFUE;
- C. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 110 TFUE.

Răspuns: C